

Buugga Daanyeel - Lambar Soddon iyo Shan

Daah-furka Qaab-dhismeedka Nebinimada: Aragtiyadii William Miller iyo Saddexda Xoog ee Baabbi'iya ee u Horseeday Armageddoon

Jeff Pippenger
2023-12-30

“Wakhtiga dhammaadka,” sannadkii 1798, kitaabkii Daanyeel—gaar ahaan aragtidii uu matalayay Webiga Ulay—waa la furfuray. Aragtidu waxay ku dhawaaqday bilowga xukunka baadhista 22ka Oktoobar, 1844. Aayadda saldhigga u noqotay runtaas waa Daanyeel cutubka siddeedaad, aayadda afar iyo tobnaad. William Miller, oo ahaa rasuulkii loo doortay inuu garto furfuridda farriinta, weligiis si buuxda uma wada fahmin dhammaan runnadii la xidhiidhay aragtida, hase yeeshee wuxuu fuliyey hawshii isaga loo dhiibay.

Markii Miller bilaabay daraasaddiisa ereyga nebiyada, wuxuu yimid inuu fahmo qawaaniin gaar ah oo fasiraadda nebiyada ah kuwaas oo lagu aqoonsaday laguna aasaasay gudaha Kitaabka Quduuska ah. Qawaaniintaas waxaa lagu qoray laguna aqoonsaday inay yihiin Xeerarka Fasiraadda ee William Miller. Qawaaniintaas waxaa taageeray waxyiga, waxaana loo aqoonsaday inay yihiin qawaaniinta ay adeegsan doonaan kuwa ku dhawaaqaya bilowga xukunka fulinta ah marka la gaaro sharciga Axadda. Miller wuxuu marag ka bixiyey inuu daraasaddiisa Kitaabka Quduuska ah ka bilaabay bilowga Kitaabka, oo uusan hore ugu sii socon jirin ilaa uu ka fahmo waxa uu markaas tixgelinayey. Habkan marka laga eego, way fududahay in la arko sababta nebiyad-waqtiga ugu horraysay ee Miller gartay, taas oo khusaysay farriinta uu ahaa inuu aqoonsado inay rumoobaysay 1844, ay u ahayd “toddobada jeer” ee Laawiyiintii labaan iyo lix.

Waxyigu wuxuu inoo sheegayaa in malaa'igta Jibriil, iyada oo ay weheliyaan malaa'ig kale oo quduus ah, ay hagayeen maanka Miller, sida Jibriil u hagay maanka Daanyeel, Yooxanaa Muujiyaha iyo nebiyadii Kitaabka Quduuska ah oo dhan; waayo Jibriil waxaa la siiyey hawshii uu Shayddaan lumiyey. Hawsha Jibriil waxaa lagu matalay magacii hore ee Shayddaan, Luusifer, oo macnihiisu yahay iftiin-sidaha. Jibriil wuxuu Miller u keenay iftiinkii waxsii sheegidda, oo isaga oo addeecaya iftiinkaas ayuu soo bandhigay farriintii ku dhawaaqday furitaanka xukunka baadhista 22-ka Oktoobar, 1844.

Dib-u-fiirintu waxay kuwa doonaya inay fahmaan hawshii William Miller u saamaxdaa inay gartaan in loo siiyey fahammo gaar ah oo ku saabsan Erayga nebinnimada, kuwaas oo noqday furayaal u ah hawshiisii isu-geynta farriinta xukunka soo dhow. Mid ka mid ah furayaashaas wuxuu ahaa garashadiisii in maalin ay u taagnayd sannad marka lagu dabaqayo nebinnimada. Mid kalena wuxuu ahaa qaab-dhismeed nebinnimo oo uu adeegsaday si uu ugu meeleeoyo uguna waafajiyey taxanayaasha nebinnimada ee uu helay. Qaab-dhismeedkaas wuxuu ku dhisnaa labada awoodood ee shaydaanniga ah ee burbur iyo baabba' ku keenay dadka Ilaah iyo macbudka Ilaah. Dhammaan waxyaabihii uu Miller helay waxaa lagu dul meeleeeyey qaab-dhismeedka nebinnimada ee matalayay taariikhda jaahilnimada oo ay ku xigtay baabannimada, kuwaas oo si isdaba-joog ah u tunta hoos ugu dhigay labadaba macbudka Ilaah iyo dadka Ilaah tan iyo wakhtigii Israa'iil hore

ilaa Imaatinka Labaad ee Masiixa.

Qaab-dhismeedkaas nebinnimo ayaa u suurto geliyey inuu si sax ah u aqoonsado run kasta oo loo baahnaa si loo adkeeyo Oktoobar 22, 1844, inuu yahay furitaanka xukunka. Laakiin runtaasu way xaddidnayd, waayo ma uu arki karin quwadda saddexaad ee silcinta ah oo raacday jaahilnimada iyo baabanimada taariikhda nebinnimada. Looma baahnayn inuu arko runtaas, maxaa yeelay shaqadiisu waxay ahayd inuu ku dhawaaqo Oktoobar 22, 1844, iftiinka quwadda saddexaad ee silcintana waa la furi lahaa taariikhdaas dabadeed.

Iyadoo la xidhiidha in uu fahamkiisii nebiyadeed ku waafajiyey qaab-dhismeed ka kooban labada awoodood ee baabbi'inaya, kuwaas oo ah Roomaankii jaahiliga ahaa, dabadeedna Roomaankii baadariga, fahamkiisu waxa kale oo uu ahaa in erayga lagu tarjumay “kan joogtada ah” ee ku jira kitaabka Daanyeel uu astaan u ahaa jaahilnimada, iyo/ama Roomaankii jaahiliga ahaa. Erayga “tamid,” ee loo tarjumay “kan joogtada ah,” Daanyeel wuxuu adeegsaday shan jeer. Mar walba waxaa lala adeegsadaa astaan uu Miller si sax ah u fahmay inay matalayso baadarinimada. Astaanta baadarinimada ee mar walba la socota “kan joogtada ah” waxaa lagu muujiyey laba astaan. Si kastaba ha ahaatee, labadaas astaan ee awoodda baadariga labaduba waxay tilmaamayaan baadarinimada, hase yeeshee, markii Daanyeel adeegsaday erayga “tamid” ee loo tarjumay “kan joogtada ah,” mar walba waxaa loo adeegsaday iyadoo lala socodsiiyey oo ka horraysay astaanta baadarinimada. Fahamkii Miller ee ahaa in “kan joogtada ah” ee kitaabka Daanyeel uu yahay jaahilinimo ayaa noqday aasaaska qaab-dhismeedkii uu arkay ee ku salaysnaa labada awoodood ee baabbi'inaya—jaahilnimada oo uu daba socdo baadarinimadu. Aqoonsigii Miller ee “kan joogtada ah” inuu yahay jaahilinimo ee ku jira kitaabka Daanyeel waxa uu qaddar ahaan u ahaa inuu noqdo muran aad u weyn oo ka dhex dhasha Adventism-ka, laga bilaabo jiiilkii labaad ee Adventism-ka, kaas oo billowday 1888.

Runta nebiyadeed ee ugu horraysay ee Miller ogaaday, taas oo qayb ka ahayd fahamka Oktoobar 22, 1844, waxay ahayd “toddobada goor,” ee Laawiyiintii labaatn iyo lix, waana tii ugu horraysay ee runihii Miller ee la aasaasay oo la diiday sannadkii 1863. Diidmadaas ayaa billowday jiiilkii ugu horreeyey ee Adventism-ka, markaas oo ay bilaabeen inay ku dhex warwareegaan cidlada La'odikiya. Jiiilkii labaad wuxuu ka bilaabmay Shirweynihii Guud ee Minneapolis sannadkii 1888, dabadeed kacdoonkii halkaas ka dhacay ka dib, shaqadii Shaydaanka ee lagu diiday aqoonsigii Miller ee “tan maalinlaha ah” inay tahay jaahilnimo ayaa billowday sannadkii 1901. Fahamka saxda ah ee “tan maalinlaha ah” si buuxda looma dhinac dhigin ilaa geeridii nebiyaddii dabadeed, taas oo sheegtay in aragtida la hormarinayey ee lagu diiddanaa aragtidiis saxda ahayd ee Miller ee “tan maalinlaha ah” ay keeneen “malaa'ig samada laga eryay.” Diidmada buuxda waxay ka dhacday jiiilkii saddexaad qiyaastii 1931. Jiilka saddexaad wuxuu ku billowday daabacaaddii buugga W. W. Prescott, ee cinwaankiisu ahaa, The Doctrine of Christ, wax yar ka dib Shirkaa Baybalka ee 1919. Sannadkii 1919, jiilka saddexaad ayaa billowday wuxuuna socday ilaa daabacaaddii buugga Questions on Doctrine sannadkii 1957.

Markii shaqadii Miller la aasaasay oo si cad loogu muujiyey labada loox ee Xabaquuq (jaantusyadii hormuudka ee 1843 iyo 1850), markaas Rabbigu wuxuu bilaabay inuu iftiimiyo runta ah in ay jirto quwad kale, oo ah quwad saddexaad oo baabbi'isa, taas oo raaci doonta

heykal-caabudnimadii iyo baabinnimadii, isla markaana iyaduna silcin doonta dadka Ilaah.

“Iyada oo loo marayo jaahilnimada, dabadeedna loo marayo Baabtiisnimada, Shayddaan wuxuu adeegsaday xooggiisa qarniyo badan isagoo ku dadaalaya inuu ka tirtiro dhulka markhaatiyaasha aaminka ah ee Ilaah. Jaahiliintii iyo baabtiisayaashii waxaa dhaqaajinayay isla ruuxii masduulaagga. Waxay ku kala duwanaayeen oo keliya in Baabtiisnimadu, iyadoo iska dhigaysa inay Ilaah u adeegayso, ay ahayd cadowga ka sii khatarsan oo ka sii arxan daran. Iyada oo loo sii marayo Romanism-ka, Shayddaan wuxuu dunida qafaal ahaan ugu qabsaday. Kaniisaddii Ilaah ee magaca uun ku sheeganaysay ayaa lagu qaaday safafka khiyaanadan, oo in ka badan kun sannadood dadka Ilaah waxay ku silceen cadhadii masduulaagga hoosteeda. Oo markii Baabtiisnimadii, xooggeedii laga qaaday, lagu qasbay inay joojiso silicdilka, Yooxanaa wuxuu arkay awood cusub oo soo kacaysa si ay ugu celceliso codkii masduulaagga, oo ay u sii waddo isla hawshii arxan darrada iyo cayda badnayd. Awooddan, oo ah tii ugu dambaysay ee dagaal la geli doonta kaniisadda iyo sharciga Ilaah, waxaa lagu calaamadeeyay bahal geeso wan u eg leh. Bahalladii ka horreeyay waxay ka soo baxeen badda, laakiin kanu wuxuu ka soo baxay dhulka, taas oo ka dhigan koritaan xasilloon oo qaran laga dhex arko, kaas oo lagu astaysay. ‘Labada gees ee wan u eg’ waxay si wanaagsan u metelaan dabecadda Dawladda Maraykanka, sida lagu muujiyey labadeeda mabda’ ee aasaasiga ah, Jamhuurnimada iyo Protestantismnimada. Mabaadi’ dani waa sirta xooggeenna iyo barwaaqadeenna qaran ahaan. Kuwii ugu horreeyey ee magangalka ka helay xeebaha Ameerika waxay ku farheen inay gaadheen dal ka xoroobay sheegashooyinka kibirka badan ee Baabtiisnimada iyo keli-talisnimada xukunka boqorrada. Waxay go’aansadeen inay dhisaan dawlad ku taagan saldhigga ballaadhan ee xorriyadda madaniga ah iyo tan diineed.” Signs of the Times, November 1, 1899.

Miller ma uu arki karin awooddii saddexaad ee silcinta, sababtaas aawadeedna qaab-dhismeedkiisu ma uu dhamaystirnayn, in kastoo uu si buuxda ugu habboonaa gudashada hawshiisa. Sister White waxay caddaynaysaa in Miller uu ahaa rasuulkii Ilaah doortay, in hawshiisa loogu tusaaleeyey Eliiyaah iyo Yooxanaa Baabtiisaha, in yeedhistiisii hawshiisana loogu tusaaleeyey Eliishaa, dhimashadiisina loogu tusaaleeyey Muuse. Dad yar oo ku jira taariikhda quduuska ah ayaa dhiirrigeliyey faallo tilmaamaysa in malaa’igahu ay qabriga agtiisa ku sugayaan inay soo sara kiciyaan, hase yeeshee tani waa faallada laga bixiyey Miller. Xaqiiqda ah in hawshiisu ku koobnayd taariikhdii lagu soo kiciyey ma aha hadal liidid ku ah Miller, ee waa uun wax lama huraan ah in la aqoonsado, haddii hawshiisa loo eegi doono iftiinka runta ah ee Erayga nebiyadeed ee Ilaah.

Miller waxaa la siiyey hanuun gaar ah oo malaa’ig ah, kaas oo u suurageliyey inuu dhiso qaab-dhismeed nebiyadeed oo ku salaysnaa labada awoodood ee baabba’iya: jaahilnimada, waxaana ku xigtay baabanimada. Sababtaas aawadeed, waxsii sheegyadii tilmaamayey taariikhda ka sii dambaysa baabba’a ay fuliyeen labadaas awoodood Miller si khaldan ayuu u fahmay. Hase yeeshee, midkoodna faham-xumadaas kuma ay soo gaarin labada loox ee quduuska ah ee Xabaquuq, halkaas oo aasaasyadii lagu taagay shaqadii Miller si sawir ahaan ah loogu muujiyey. Taas daraaddeed ayaa waxyigu uga qori karay shaxdii 1843 in gacanta Rabbigu ay hagaysay.

“Rabbigu wuxuu i tusay in jaantuskii 1843 uu gacantiisu hagaysay, oo aan qayb ka mid ahi ahayn in la beddelo; in tirooyinkuna ahaayeen sida uu doonayay. In gacantiisu dul saarnayd oo ay qarisay qalad ku jiray qaar ka mid ah tirooyinka, si aan ninna u arki karin, ilaa gacantiisa laga qaaday.

“Markaas waxaan arkay, marka laga hadlayo ‘Maalinlaha,’ in erayga ‘allabari’ lagu daray xigmadda dadka, oo aanu ka tirsanayn qoraalka; iyo in Rabbigu siiyey aragtida saxda ah ee arrintaas kuwii bixiyey qaylada saacadda xukunka. Markii midnimo jirtay, ka hor 1844, ku dhowaad dhammaantood waxay ku midoobeen aragtida saxda ah ee ‘Maalinlaha;’ laakiin tan iyo 1844, jahawareerka dhexdiisa, aragtiyo kale ayaa la qaatay, waxaana ka daba yimid gudcur iyo jahawareer.” Review and Herald, November 1, 1850.

Runnimadii uu Miller soo ururiyey isaga oo ay malaa’iguhu tilmaamayeen waxaa Rabbigu hagayey, waxaana ku jiray ansixinta shaxdii 1843 in waxyigu ku daray in fahamkii Miller ee ahaa in “tan maalinlaha ah” ay matalayso heethinnimada uu sax ahaa. Shan jeer ayaa erayga Cibraaniga ah ee “tamid,” oo loo tarjumay “tan maalinlaha ah,” uga muuqdaa kitaabka Daanyeel, mar kastana wuxuu matalaa xidhiidhka u dhexeeya labada quwadood ee baabi’inta keena: heethinnimada oo ay raacdo baabanimada.

Fahamkii Miller ee “kan maalinlaha ah,” oo astaan u ahaa jaahilnimada, wuxuu ahaa mid gabi ahaanba lagama maarmaan u ah qaab-dhismeedkii nebiyadeed ee uu adeegsaday, waayo xidhiidhka isdaba-joogga ah ee jaahilnimada oo ay daba socoto baabannimada ayaa noqday qodobkiisii tixraaca ee uu ku waafajiyey dhammaan waxsii sheegyadii loo hoggaamiyey inuu fahmo.

“Waqtigii dhammaadka,” sannadkii 1798, kitaabka Daanyeel waa la furay, oo tuduca ugu muhiimsan ee ay Walaashii White u aqoonsatay inuu yahay “tiirka dhexe” iyo “aasaaska” dhaqdhaqaaqii imaatinka, wuxuu ahaa Daanyeel cutubka siddeedaad, iyo aayadda afar iyo tobnaad.

“Aayadda Qorniinka ee, kuwa kale oo dhan ka sarraysa, ahayd saldhigga iyo tiirka dhexe ee rumaysadka Advent-ka waxay ahayd bayaankan, ‘Ilaa laba kun iyo saddex boqol oo maalmood; dabadeedna meeshu quduuska ah waa la daahirin doonaa.’ [Daniel 8:14.]” The Great Controversy, 409.

Aayadda afar iyo tobnaad waa jawaabta aayadda saddex iyo tobnaad, jawaabtuna macne ma leh haddii aan la hayn macnaha guud ee su’aasha.

Markaasaan maqlay quduus keliya oo hadlaya, quduus kale ayaa ku yidhi quduuskaas hadlayey, Ilaa goormay ahaan doontaa riyada ku saabsan qurbaanka maalin kasta ah iyo xadgudubka baabbi’inta, si quduuska iyo ciidankaba loogu gacangeliyo in cagaha lagu tunto? Oo isna wuxuu igu yidhi, Ilaa laba kun iyo saddex boqol oo maalmood; dabadeedna quduuska waa la nadiifin doonaa. Daniel 8:13, 14.

Labadan aayadood waa astaanta korodhkii aqoonta ee la soo saaray markii kitaabka Daanyeel la furfuray “wakhtiga dhammaadka,” sannadkii 1798. Aayadda saddex iyo tobnaad waxay qeexaysaa labada awoodood ee wax baabbi’iya ee Miller ku dhisay tusaalihisii nebiyadeed. Miller wuxuu

“allabarigii joogtada ahaa” ee ku xusan aayadda saddex iyo tobnaad u aqoonsaday jaahilnimo, “xadgudubka baabba'inta”na baabannimo. Waa muhiim in la garwaaqsado in tusaalaha nebiyadeed ee malaa'igtu Miller ku hoggaamiyeen inuu garto, lagu aqoonsanayo labadan aayadood ee metelaya korodhkii aqoonta ee taariikhda ku yimid sannadkii 1798. Hase ahaatee Miller looma siin inuu arko awoodda xigta ee ku soo geli doonta masraxa nebiyadeed oo silcin doonta dadka Ilaah.

“Waxaan arkay in bahalkii labada gees lahaa uu lahaa af masduulaag, iyo in xooggiisu ku jiray madaxiisa, iyo in amarku afkiisa ka soo bixi doono. Dabadeedna waxaan arkay Hooyada Sinooyinka; in hooyadu aanay ahayn gabdhaha, balse ay ka gooni ahayd oo ka duwanayd iyaga. Maalinteedii way soo martay, wayna dhammaatay, gabdhaheediina, kuwaas oo ah kooxaha Protestant-ka, ayaa ahaa kuwii xigay ee masraxa soo gala oo muujiya isla maankii ay hooyadu lahayd markii ay quduusiinta silcinaysay. Waxaan arkay in sida hooyadu awoodda hoos ugu sii dhacaysay, ay gabdhuhu korayeen, oo dhowaan ay adeegsan doonaan awooddii ay hooyadu mar adeegsan jirtay.” Spalding and Magan, 1.

Awood-darridii Miller ee ah inuusan arki karin quwadda saddexaad ayaa ku khasabtay inuu soo saaro gunaanado si fudud u khalidan. Miller wuxuu bahalkii badda ee Muujintii cutubka saddex iyo tobnaad u aqoonsaday Roomaankii jaahilka ahaa, bahalkii dhulkana Roomaankii baadariga ahaa. Sida uu u dabaqay Muujintii cutubka toddoba iyo tobnaadna, waxay sidoo kale ahayd mid galloocan sababta oo ah awood-la'aantiisa inuu arko taariikhda wax sii sheegidda ee ka sii gudbaysay quwaddii labaad ee wax baabi'isa ee baadarinimada. Sababtaas awgeed, markii Miller uu ku aqoonsaday quwadda Roomaanka wax sii sheegidda Daanyeel, wuxuu ula dhaqmay sidii hal quwad oo ku timid laba weji. Taasu waxay ahayd welina tahay dabaqid sax ah, hase yeeshee waxay ka hor istaagtay inuu boqortooyooyinka wax sii sheegidda Kitaabka Quduuska ah u fahmo inay gaadhayaan wax ka baxsan boqortooyo afraad oo Rooma lagu matalay. Wuxuu arkay oo aqoonsaday in boqortooyadii afraad ee Rooma ay lahayd laba weji, oo lagu matalay Roomaankii jaahilka ahaa iyo Roomaankii baadariga ahaa, laakiin ma uu arki karin in Roomaankii baadariga ahaa uu sidoo kale ahaa boqortooyadii shanaad oo ay ahayd inay ku xigto boqortooyo lixaad.

Daa'uud cutubka labaad, Milleriyiintii waxay iskugu geeyeen curiyeyaasha boqortooyada shanaad ee waxsii-sheegidda Baybalka iyo boqortooyada afraad. Heerka aasaasiga ah adeegsigoodu wuu saxnaa, hase yeeshee ma uu dhammaystirnayn; waayo tixraaca ugu horreeya ee boqortooyooyinka waxsii-sheegidda Baybalka waa inuu la waafaqaa tixraaca ugu dambeeya ee boqortooyooyinka waxsii-sheegidda Baybalka, maxaa yeelay Ciise, isagoo ah Alfa iyo Oomega, mar walba dhammaadka ayuu ku muujiyaa bilowga. Awood la'aanta in la arko kala duwanaanshaha laba boqortooyo oo isdaba-joog ah ayaa ka dhigtay wax aan suuragal ahayn in Miller garto in Muujintii cutubka laba iyo tobnaad ay aqoonsanayso jaahilnimada (masduulaagga), iyo bahalka badda ee Muujintii cutubka saddex iyo tobnaad inuu yahay baabannimada (bahalka), halka bahalka dhulka ee Muujintii cutubka saddex iyo tobnaad uu yahay Protestantism-ka riddada ah (nebiga beenta ah).

Miller ma uu awoodin inuu masduulaagii, bahalkii, iyo nebiga beenta ah u arko sidii saddex boqortooyo oo isdaba-joog ah cutubyada laba iyo tobnaad iyo saddex iyo tobnaad ee Muujintii, sidaas darteedna caqligiisii nebiyadeed ayaa ku khasbay inuu qiyaaso in labadaas cutub aanay ahayn sawir isdaba-joog ah oo ku saabsan saddexda quwadood ee dunida u horseeda

Armageddoon. Iftiinkii la siiyey Miller wuxuu ahaa iftiinka kaamilka ah ee jiilkiisa, jiilkiisiina waxaa lagu tijaabiyey iftiinkaas.

Iftiinkii saddexda quwadood ee baabbi'iyaa (masduulaagga, bahalka, iyo nebigii beenta ahaa), waxaa la siiyey Future for America “wakhtiga dhammaadka,” sannadkii 1989. Qaybta Daanyeel ee la furfuray burburkii Midowgii Soofiyeeti iyadoo lagu fulinayo Daanyeel cutubka kow iyo tobnaad, aayadda afartanaad, waxay ahayd iftiinkii malaa'igta saddexaad, halka Miller la siiyey iftiinkii malaa'igta kowaad. Lixda aayadood ee ugu dambeeya ee Daanyeel kow iyo tobnaad, waxaa loo arkay inay yihiin aasaaska iyo tiirka dhexe ee dhaqdhaqaaqa Future for America, waxaana aayadda afartanaad ee Daanyeel cutubka kow iyo tobnaad soo koobaysaa iftiinkaas, sida aayadaha saddex iyo tobnaad iyo afar iyo tobnaad ee Daanyeel cutubka siddeedaad ay u soo koobeen iftiinkii lagu furfuray dhaqdhaqaaqii Millerite-ka.

Oo wakhtiga dhammaadkana boqorka koonfureed ayaa ku soo kici doona isaga; boqorka woqooyiguna wuxuu ku soo weerari doonaa sida dabayl cirwareen ah, isagoo wata gaadhifardoodyo, iyo fardooley, iyo maraakiib badan; oo isagu wuxuu geli doonaa dalalka, wuuna ku fatahi doonaa oo ka gudbi doonaa. Daanyeel 11:40.

Aayaddu waxay tilmaamaysaa dagaal bilaabmay “wakhtiga dhammaadka” sannadkii 1798, kaas oo u dhexeeyey boqorka koonfureed iyo boqorka woqooyi. Boqorka koonfureed wuxuu matalayey Faransiiskii cawaannimada ahaa, kaas oo isla sannadkaas dhaawicii dilaaga ahaa gaadhsiiyey baabtiisnimada. Baabtiisnimadana halkaas waxaa lagu matalay sidii boqorka woqooyi. Faransiisku, si nebiyaysan marka la joogo 1798, wuxuu ahaa boqortooyooyinka tobanka ah ee ku xusan Daanyeel cutubka toddobaad mid ka mid ah. Tobankaas boqortooyo waxay matalaan Roomaankii jaahiliga ahaa, Roomaankii jaahiliga ahaana wuxuu matalaa masduulaagii. Baabtiisnimadu (boqorka woqooyi) waxay matalaysaa bahalkii. Aayaddu waxay sheegaysaa in boqorka woqooyi (baabtiisnimada), kaas oo bilowga aayadda lagu sheegay in la siiyey dhaawicii dilaaga ahaa, uu ugu dambayntii ka aargudan doono boqorka koonfureed (boqorka cawaannimada). Markii baabtiisnimadu ay ka aargudatay, boqorkii cawaannimadu wuxuu ka guuray qarankii Faransiiska una guuray isbahaysigii Midowga Soofiyeeti. Faransiisku wuxuu ahaa hal qaran, hase yeeshee markii baabtiisnimadu ay aayadda kaga aargudatay boqorka koonfureed, boqorka koonfureed waxaa lagu tilmaamay “dalal,” sida uu ahaa Midowgii Soofiyeeti ee hore.

Markii boqorkii woqooyi (baabasiintu) aarsaday, waxa la socday “gaadhifardoodyo,” “fardooley,” iyo “maraakiib badan.” Gaadhifardoodyada iyo fardooleyduna waa calaamado muujinaya xoog ciidan, maraakiibtuna waa calaamado muujinaya xoog dhaqaale. Awooddii la samaysatay baabasiinta isbahaysi aan quduus ahayn si loo dumiyo Midowgii Soofiyeeti waxay ahayd Maraykanka, labada xoog ee Maraykankana ee Muujintii cutubka saddex iyo tobnaad waxaa lagu gartaa awooddiisa ah inuu dunida ku qasbo inay aqbasho summadda xukunka baabasiinta isaga oo adeegsanaya xoogga hubka iyo dhaqaalaha. Dadka waa laga mamnuuci doonaa inay wax iibsadaan ama iibiyaan iyaga oo aan haysan summadda, dabadeedna, haddana, summadda la'aanteed, dadka waa la dili doonaa.

Aayadda afartanku si toos ah ayay u aqoonsanaysaa masduulaagii (boqorka koonfureed), bahalkii (baabtiisnimada/papacy-ga), iyo nebiga beenta ah (Maraykanka). Aayadda aasaasiga ah ee “wakhtiga dhammaadka” ee 1989, waxay aqoonsanaysaa saddexda quwadood ee baabbi’inta keena oo dunida u hoggaamiya Armageddoon, sida ay aayadaha aasaasiga ah ee dhaqdhaqaaqii Millerite-ku u aqoonsadeen labadii quwadood ee baabbi’inta keenay ee heerkirnimada, dabadeedna baabtiisnimada papal-ka.

Aayaddu waxay ku bilaabataa dagaal u dhexeeya boqorka koonfureed iyo boqorka woqooyi. Bilowga aayadda (1798), boqorka koonfureed ayaa guulaysta, hase yeeshee, aayadda gudaheeda, boqorka woqooyi ayaa dib u aarguta oo ka adkaada boqorka koonfureed. Bilowga aayaddu wuxuu tilmaamayaa dagaalka u dhexeeya boqorka woqooyi iyo boqorka koonfureed, dhammaadka farriinta ku jirta aayaddana isla dagaalkaas u dhexeeya boqorrada woqooyi iyo koonfureed ayaa lagu muujiyey, laakiin natiijooyin iska soo horjeeda leh. Bilowgu wuxuu calaamadeeyey “wakhtiga dhammaadka” sannadkii 1798, dagaalka dhammaadkana wuxuu calaamadeeyaa “wakhtiga dhammaadka” sannadkii 1989. Aayaddu waxay maraggeeda qoran gudaheeda ku sidataa saxeexa Alfa iyo Oomega, bilowga iyo dhammaadka.

Taariikhda dhabta ah ee aayaddu way sii socotaa ka dib burburkii Midowgii Soofiyeeti ee 1989, ilaa laga gaadhayo sharciga Axadda ee aayadda afartan iyo kow. Marka la gaadho sharciga Axadda, midowga saddex-geesoodka ah ee Baabuloonta casriga ah waxaa la hirgeliyaa iyada oo loo marayo dhacdooyin isdaba-joog ah oo degdeg ah. Sidaas darteed aayadda afartan waxay bilaabmaysaa markii dhaawicii dilaaga ahaa la gaadhsiiyey 1798, oo dhilladii Turoсна la illoobay. Taariikhda uu aayaddu matalayo waxay si buuxda ugu dhammaanaysaa sharciga Axadda ee aayadda afartan iyo kow, halkaas oo dhaawicii dilaaga ahaa lagu bogsiiyo, oo dhilladii Turoсна la xusuusto. Calaamadda bilowga iyo dhammaadku waxay ku qoran tahay ma aha oo keliya qoraalka ku jira aayadda, laakiin sidoo kale taariikhda oo dhan ee uu aayaddu matalayo. Aayaddu waxay tilmaamaysaa qaab-dhismeedka nebiyadeed ee aan ku dhisnayn oo keliya jaahilnimada (masduulaagga) iyo baabannimada (bahalka), balse waxay muujinaysaa qaab-dhismeedka saddexda quwadood ee baabbi’iya ee dunida u hoggaamiya Armageddoon.

Qaab-dhismeedkii nebinnimo ee Miller wuxuu ku dhawaaqay imaanshaha xukunka baaritaanka ee Ilaah, qaab-dhismeedka nebinnimo ee Future for America-na wuxuu ku dhawaaqayaa imaanshaha xukunka fulinta ee Ilaah. “Wakhtiga dhammaadka” ee 1989, geeddi-socod saddex-tallaabo ah oo tijaabo iyo daahirin ah ayaa billowday markii lixdii aayadood ee ugu dambaysay ee Daanyeel kow iyo toban la furay burburkii Midowgii Soofiyeeti. Kala-duwanaanshaha ah in Miller uu arkay oo keliya heethannimada iyo baabannimada, isla markaana uusan arkin Protestantnimada riddowday, waa in la fahmaa si si sax ah loo fahmo aragtida Webiga Ulai ee la furay 1798.

Waxaan sii wadi doonaa tixgelintaas maqaalka xiga.

“Ma hayno waqti aynu ku luminno. Wakhtiyo dhib badan ayaa ina hor yaal. Duniidu waxay ku kacsan tahay ruuxa dagaalka. Dhawaan waxaa dhici doona muuqaalada dhibaataada ee lagu sheegay waxsii sheegyada. Waxsii sheegidda ku jirta cutubka kow iyo tobnad ee Daanyeel waxay ku dhowdahay inay gaadho dhammaystirkeeda buuxa. Inta badan taariikhdii dhacday

iyadoo lagu fulinayo waxsii sheegiddan ayaa mar kale soo noqon doonta.”

“Aayadda soddonaad waxaa lagu hadlayaa awood la yidhaahdo, ‘aayadaha 30 ilaa 36 waa la soo xigtay.’”

“Muuqaallo la mid ah kuwa ereyadan lagu tilmaamay ayaa dhici doona.” Manuscript Releases, lambarka 13, 394.